

Ocupabilitat i Formació Universitària en Psicologia

Amb la col·laboració de:

- > Estudis de caràcter **transversal** sobre l'**ocupabilitat de les persones graduades**.
- > **Ocupabilitat** no només com l'obtenció de feina; formació de perfils que responguin a les **competències i qualificacions** sol·licitades en el **mercat laboral** (Rodríguez Espinar et al. 2007)
- > Integren la perspectiva de grups d'interès: **alumni i empreses i organitzacions** que contracten persones graduades.
- > Busquen oferir un **diagnòstic** de l'**adequació** de la **formació universitària** per a les **trajectòries professionals** de les persones graduades.
- > Posen a disposició de la comunitat universitària informació que faciliti fer **propostes de millora de les titulacions**.

Informació disponible per a realitzar propostes de millora:

Enquesta al Col·lectiu Ocupador

- Enquesta triennial (des de 2014): actualment en la 3a edició
- 32.000 empreses i organitzacions enquestades → 3.042 respostes
- Opinió sobre la formació de les persones graduades recentment que contracten: centrada en la titulació
- 17 àmbits educatius amb competències específiques (+ enquesta general amb competències transversals)

idescat.cat

Estadística oficial
de Catalunya

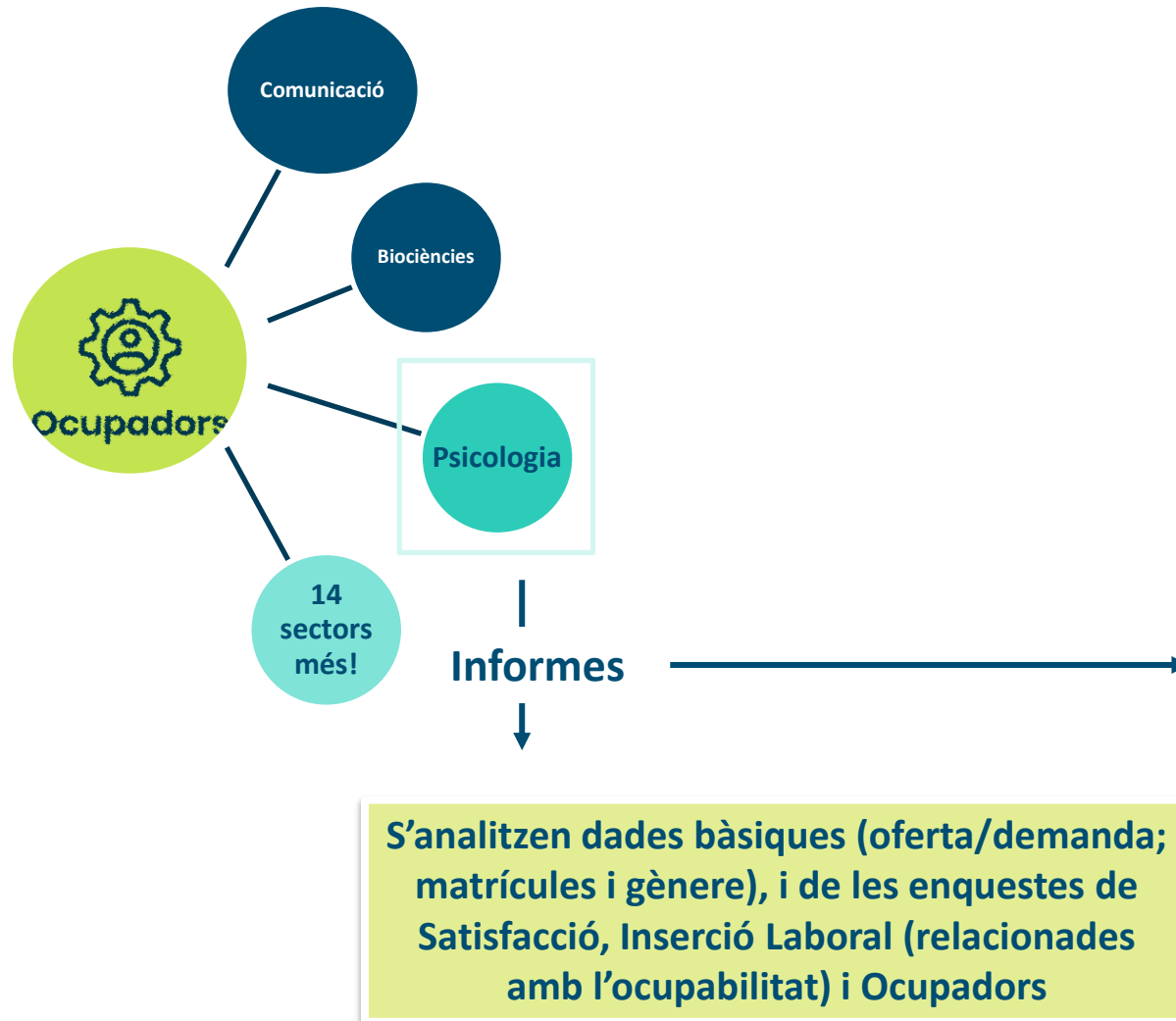
Estadística

CLEM Enquesta de clima empresarial

Mòdul sobre contractació i formació
universitària

2.300 respostes

Àmbits educatius de l'enquesta: Psicologia

DADES BÀSIQUES

ENQUESTA DE SATISFACCIÓ

ENQUESTA D'INSERCIÓ LABORAL

ENQUESTA AL COL·LECTIU OCUPADOR

Oferta i demanda de places dels graus en Psicologia

Places ofertes per territori i titularitat del centre (blau=pública, blanc=privada) el 2021/22

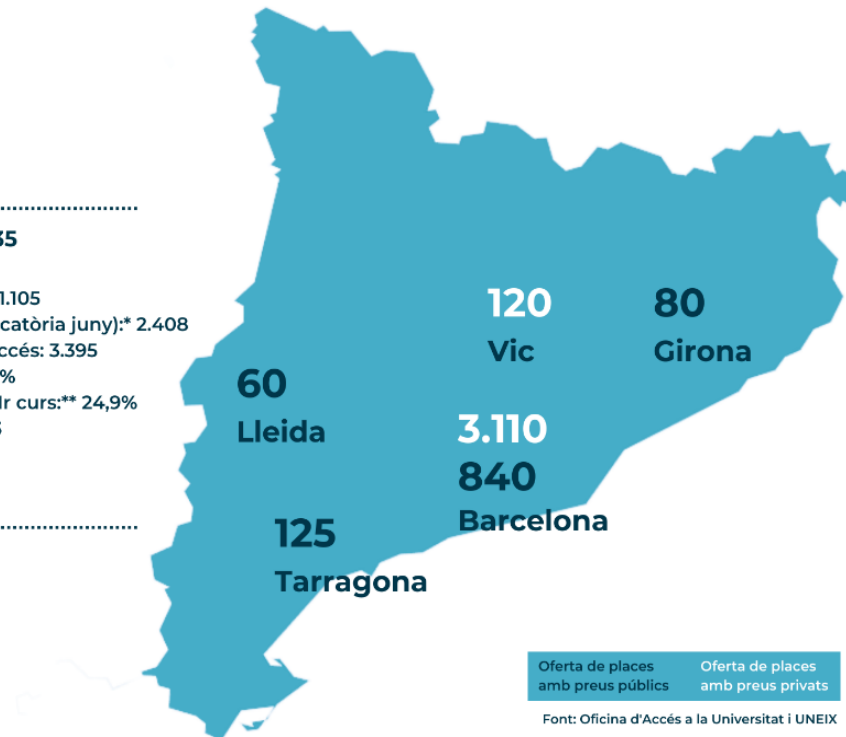
Psicologia

Total places ofertes: 4.335

- Places públiques ofertes: 1.105
- Demanda 1a opció (convocatòria juny):* 2.408
- Total matrícules de nou accés: 3.395
- Taxa de rendiment:** 87,7%
- Taxa d'abandonament el 1r curs:** 24,9%
- Persones titulades:** 1.583

* Universitats públiques

** Curs acadèmic 2019-2020

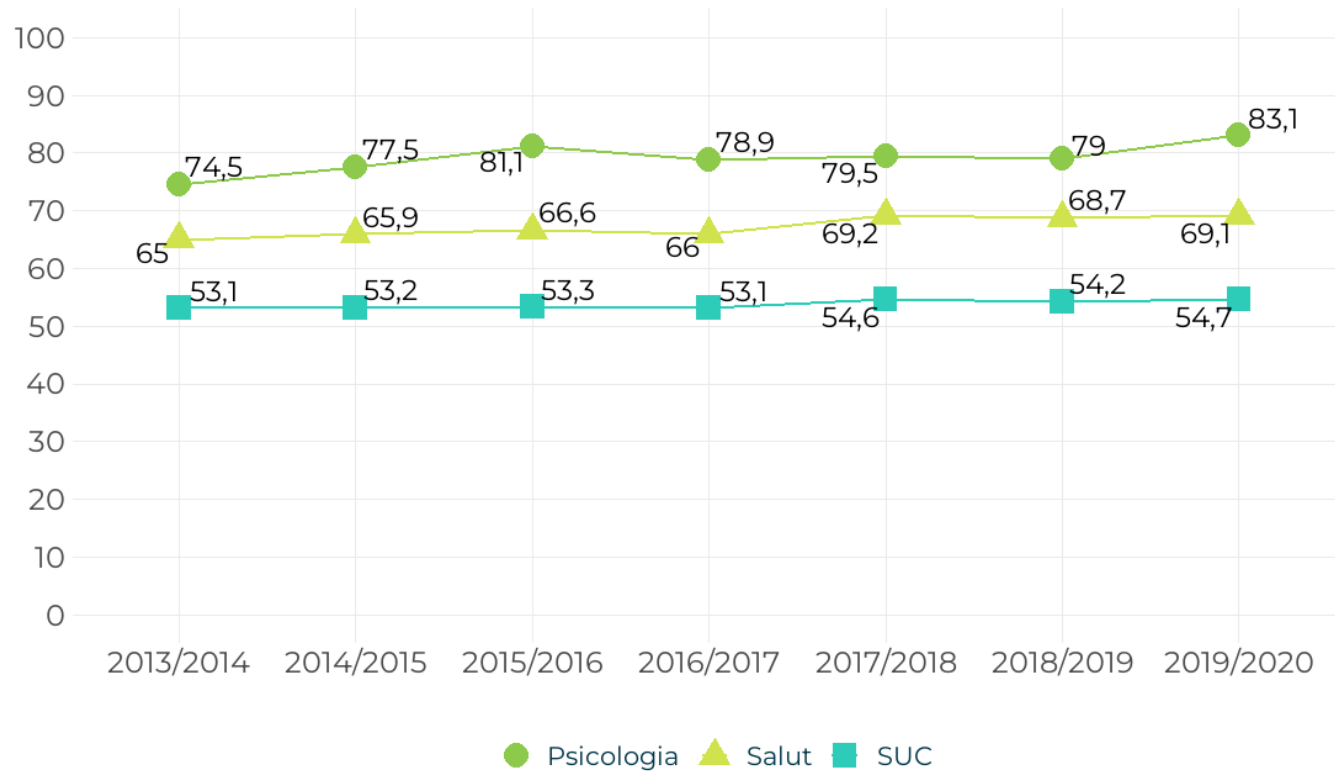
► Demanda del 217%

La demanda de places públiques supera amb escreix l'oferta

► 6 de cada 10 places en Psicologia les oferta la UOC

► Psicologia és el segon ensenyament amb més matrícules de nou accés, després d'ADE

Distribució de les matrícules per sexe biològic

▶ **8 de cada 10**
estudiants de Psicologia són
dones (2020)

**Titulacions “molt feminitzades”,
segons els criteris de Soler Julve (2022)**

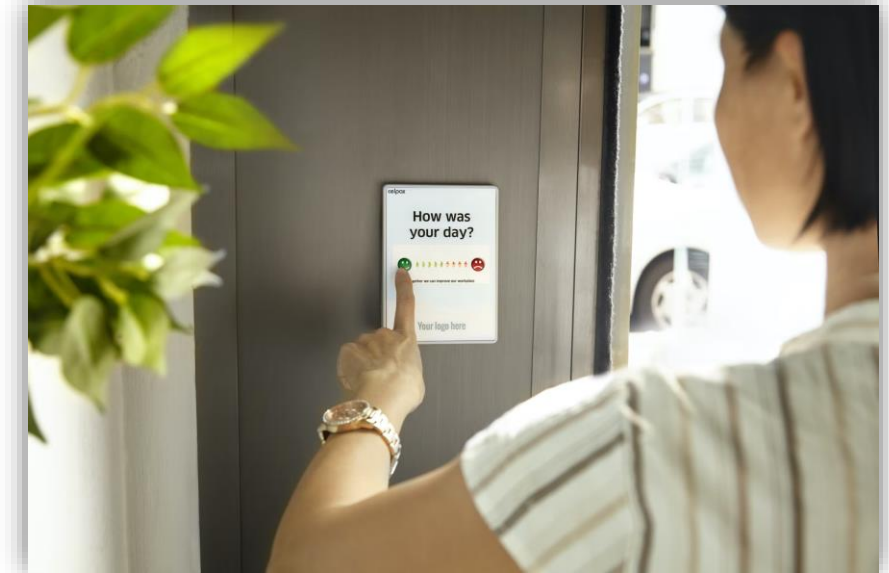
Enquesta de Satisfacció

DADES D'OFERTA I DEMANDA

ENQUESTA DE SATISFACCIÓ

ENQUESTA D'INSERCIÓ LABORAL

ENQUESTA AL COL·LECTIU OCUPADOR

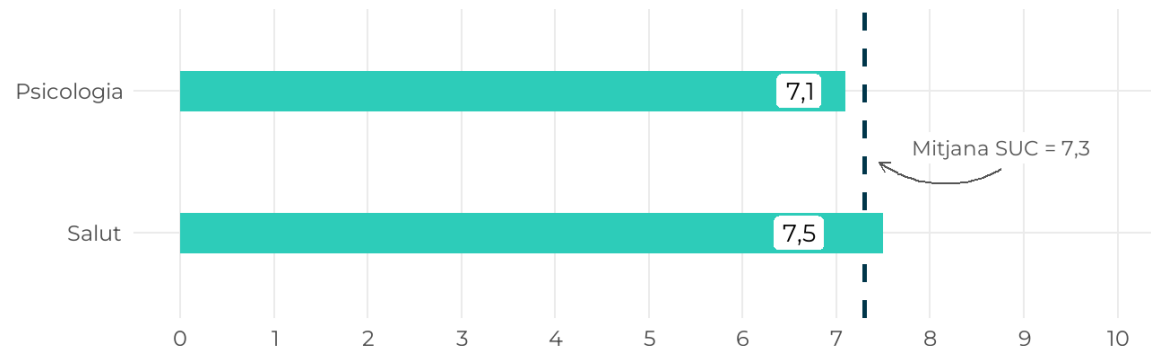

Enquesta de Satisfacció (2018-2020)

- > S'analitza la satisfacció global de les **persones graduades** amb la titulació i la satisfacció amb aspectes de l'experiència educativa relacionats amb l'ocupabilitat.

Agrupació de titulacions	Població	Mostra	Taxa de resposta	Error mostral
Psicologia	4.527	1.115	24,6%	2,6%
Total SUC	96.892	25.484	26,3%	0,5%

Satisfacció global amb els graus en Psicologia

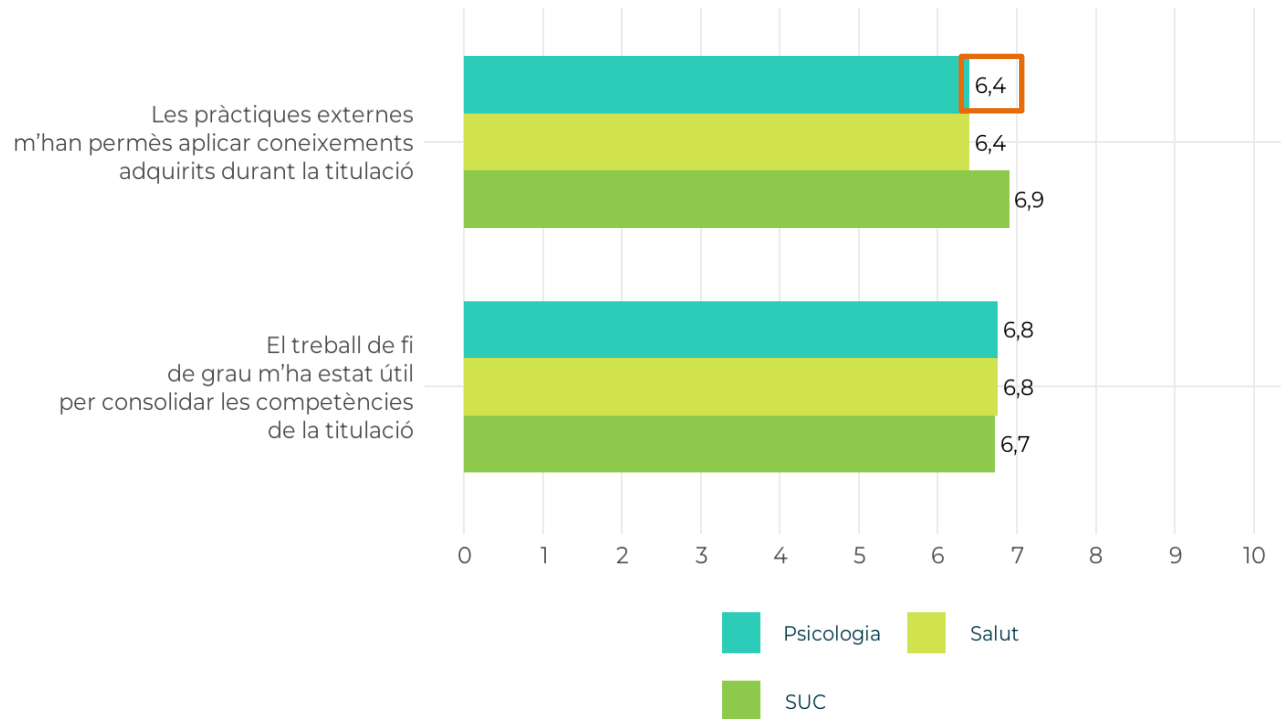

▶ **Les persones graduades en Psicologia tenen una bona satisfacció amb la titulació,** similar a la mitjana del SUC (diferència no significativa)

Enquesta de Satisfacció (2018-2020)

Satisfacció amb les pràctiques externes i el treball de fi de grau de les persones graduades en Psicologia

► La satisfacció amb la capacitat d'aplicar els coneixements adquirits durant la carrera a les pràctiques és 0,5 punts més baixa que el valor mitjà del SUC

Enquesta d'Inserció Laboral

DADES D'OFERTA I DEMANDA

ENQUESTA DE SATISFACCIÓ

ENQUESTA D'INSERCIÓ LABORAL

ENQUESTA AL COL·LECTIU OCUPADOR

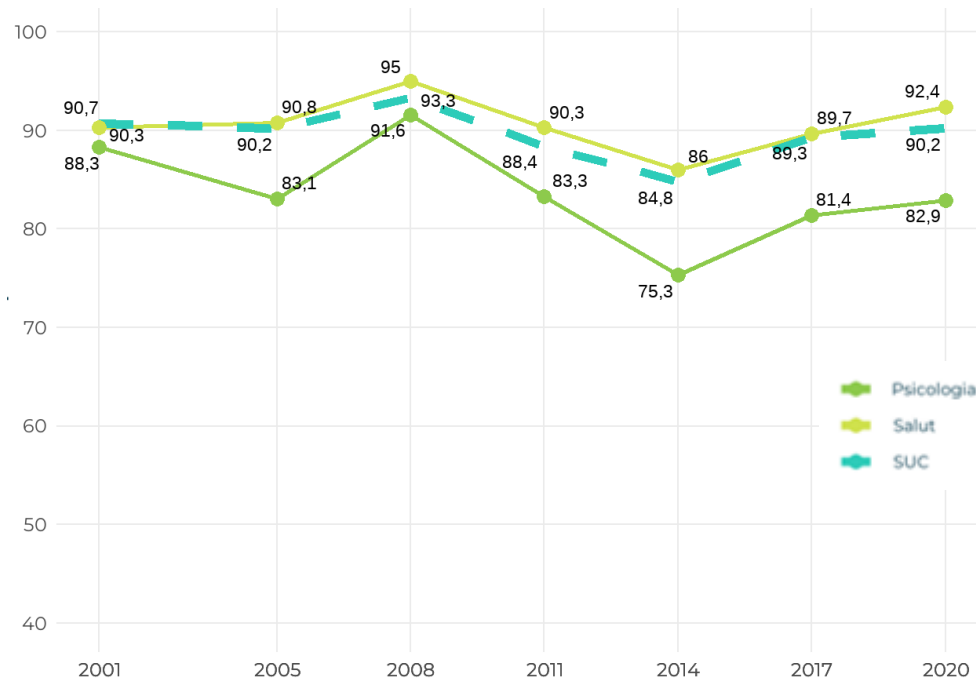
Enquesta d'Inserció Laboral (2020)

Agrupació de titulacions	Població	Mostra	Taxa de resposta	Error mostral
Psicologia	1.043	485	46,5%	3,3%
Total SUC	30.084	13.902	46,2%	0,6%

Treball de camp el 2020: es pregunta per la situació laboral al febrer de 2020, per evitar l'efecte COVID-19

Evolució de la taxa d'ocupació de les persones graduades en Psicologia

► La taxa d'ocupació és 10 punts inferior a la taxa del SUC

També va patir una reducció més pronunciada durant la crisi financera global

Àmbits d'inserció en Psicologia

Inserció laboral per àmbit de la Psicologia (2020)

Àmbit de la Psicologia	n	Percentatge
Educatiu	54	13,6
Social	66	16,6
Clínic	67	16,9
Organitzatiu	53	13,4
Altres relacionats	72	18,1
Altres no relacionats	85	21,4
Total	397	100

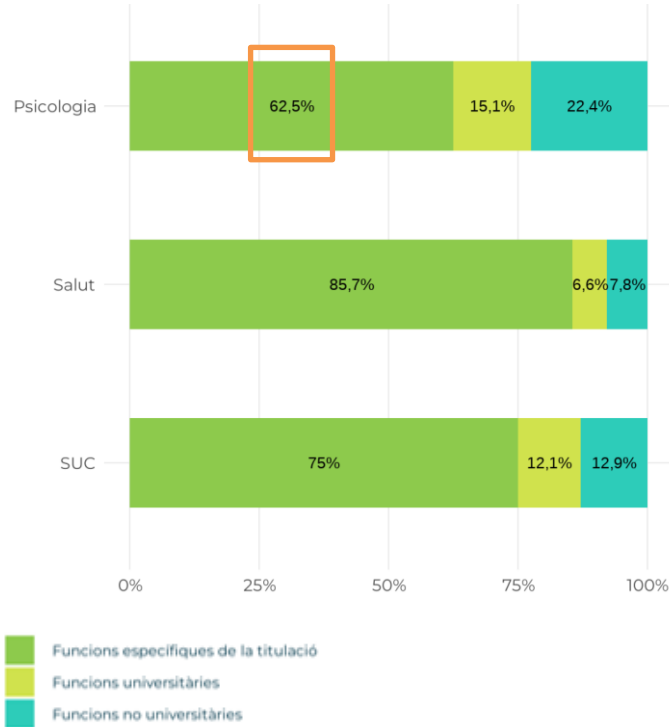

Categories més freqüents:

- > **Altres professionals de l'ensenyament:** p.e. professor/a d'extraescolars, orientador/a acadèmic/a
- > **Especialistes en ciències socials:** p.e. educador/a social, responsable de comunicació
- > **Treballadors de serveis d'informació al client**

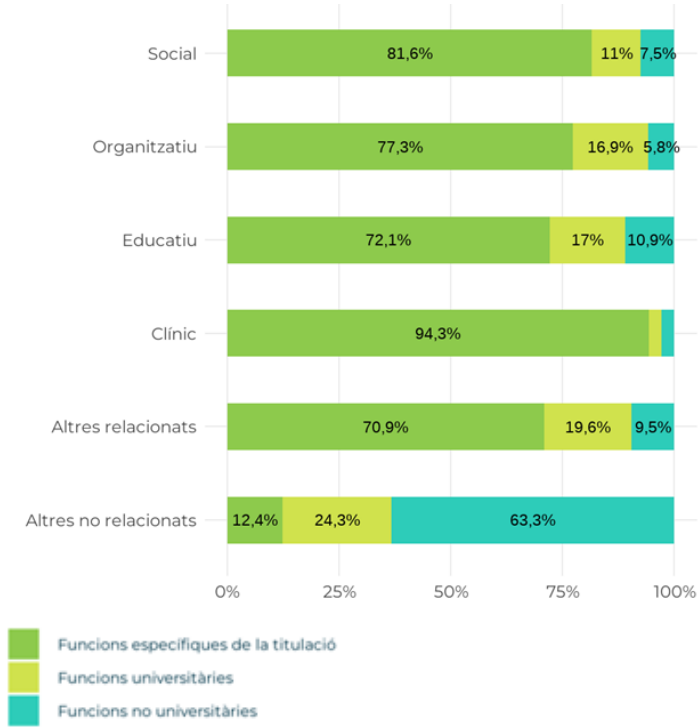
Enquesta d'Inserció Laboral (2020)

Percentatge de persones que fan funcions específiques, independentment de la titulació requerida (2020)

► **62,5 % de persones realitzen funcions específiques en Psicologia**
 Aquesta dada és significativament inferior al SUC (-12,5%) i Salut (-23,2%)

Funcions desenvolupades a la feina per àmbit de la Psicologia (2020)

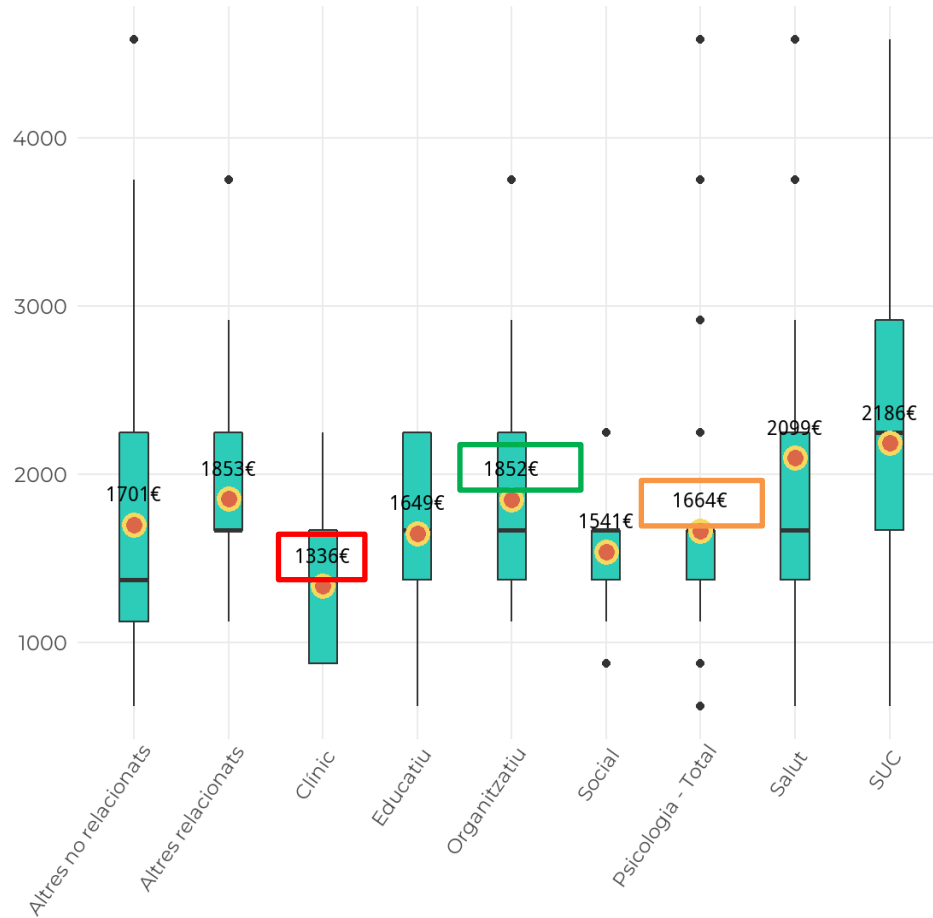

► **Aquests percentatges varien depenent de l'àmbit d'inserció**

Enquesta d'Inserció Laboral (2020)

Salaris bruts mensuals (2020), només per a treballadors/es a temps complet

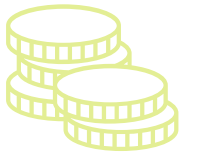
El punt vermell representa el salari mitjà de les persones titulades.

▶ **1.664 € salari mitjà**

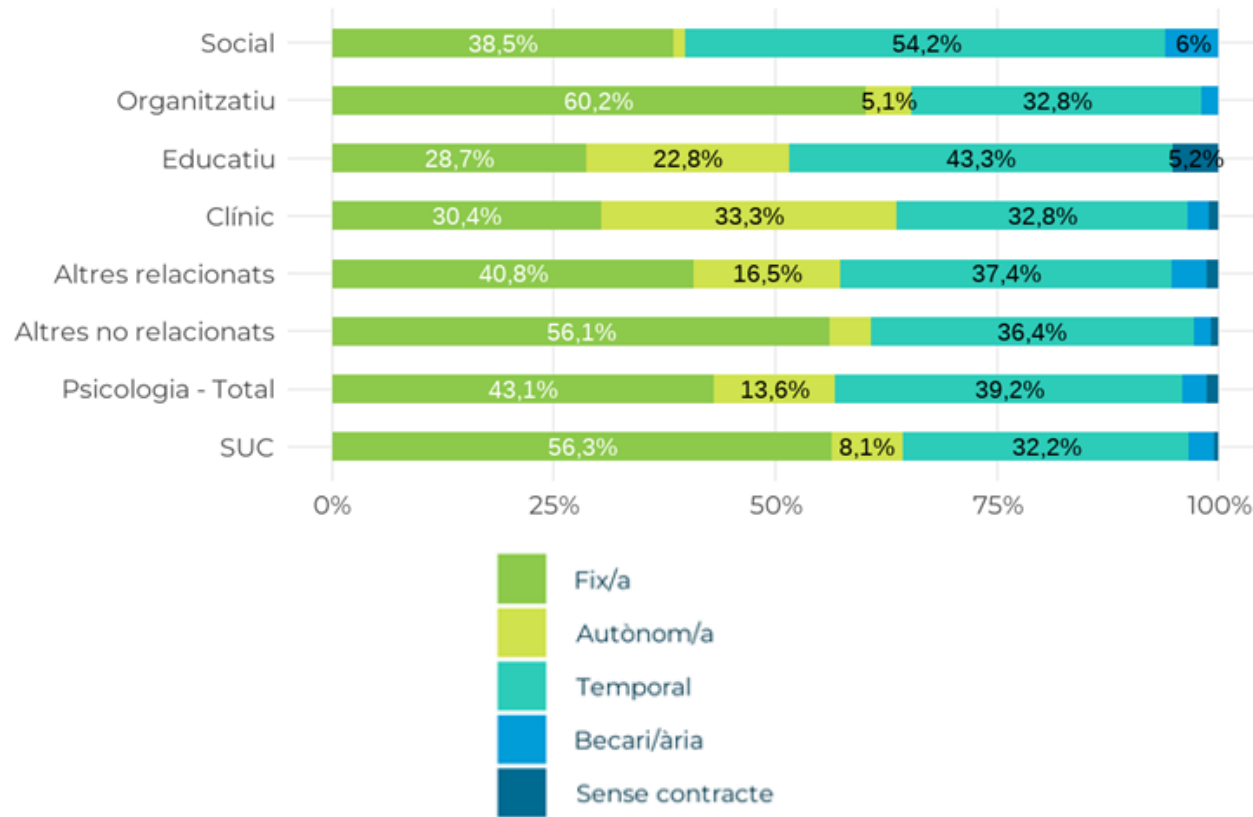
La mitjana del salari brut mensual a temps complet és més baixa que el valor del SUC (-522€)

▶ Hi ha diferències importants depenent de l'àmbit d'inserció

Enquesta d'Inserció Laboral (2020)

Tipus de contracte de les persones graduades en Psicologia (2020)

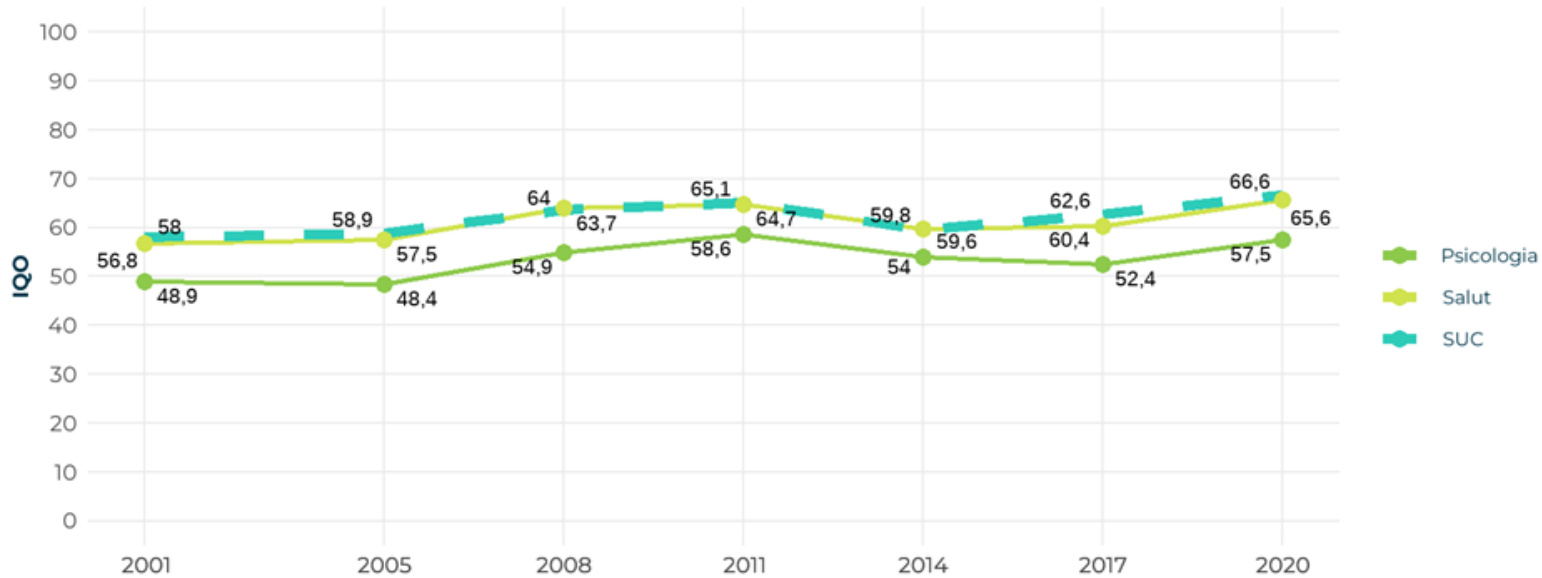
► **43,1 % amb contracte fix**

L'estabilitat contractual en Psicologia és menor en el global del SUC (56,3%)

► El sector organitzatiu destaca per mostrar valors més alts que la resta d'àmbits d'inserció

Enquesta d'Inserció Laboral (2020)

Evolució de l'índex de qualitat ocupacional (IQO) de les persones graduades en Psicologia, per àmbit d'inserció.

L'índex de qualitat ocupacional (IQO) es construeix a partir de diferents indicadors: contracte (C), satisfacció amb la feina (S), retribució (R) i adequació (A). Pren valors de 0 a 100, on valors més elevats indiquen millor qualitat ocupacional. La fórmula és $IQO = f[(C + R + A) * S]$. Per a més detalls, vegeu Corominas et al. (2012).

► Una anàlisi de l'índex de qualitat ocupacional (IQO) reforça la idea que la inserció laboral en termes de **salari**, **tipologia** de contracte i **adequació** tendeix a ser pitjor per a les persones graduades en Psicologia

Enquesta al Col·lectiu Ocupador

DADES D'OFERTA I DEMANDA

ENQUESTA DE SATISFACCIÓ

ENQUESTA D'INSERCIÓ LABORAL

ENQUESTA AL COL·LECTIU OCUPADOR

Enquesta al Col·lectiu Ocupador: característiques de les empreses

Empreses i entitats	Mostra
Contracten persones graduades en Psicologia	65
Acullen estudiants	71
Total empreses i entitats enquestades	99

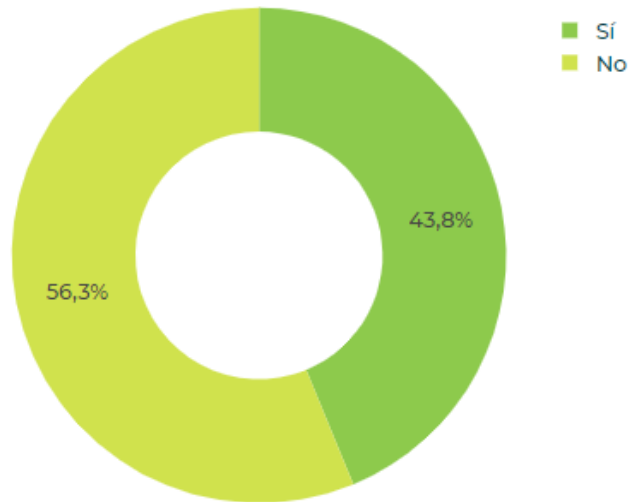
Àmbit de la Psicologia de les empreses i entitats que han respost l'empresa

Àmbit	n	Percentatge
Educatiu	8	12,5
Social	19	29,7
Clínic	23	35,9
Organitzatiu	11	17,2
Altres	3	4,7

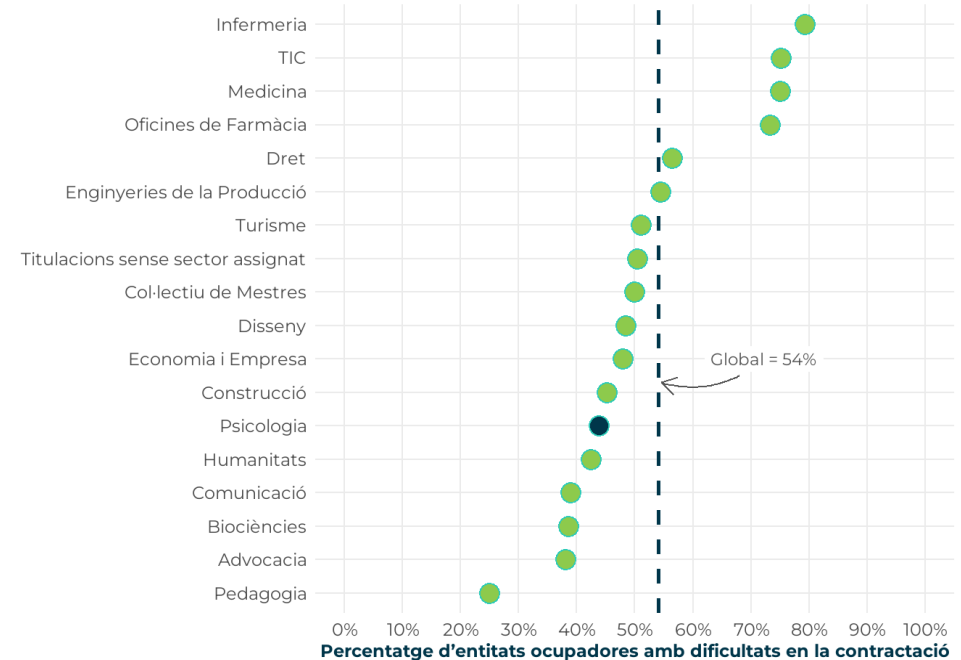
Les empreses que han respost l'enquesta provenen principalment dels àmbits clínic o social

Enquesta al Col·lectiu Ocupador: Dificultats en la contractació

Entitats que han tingut dificultats en la contractació de persones graduades en Psicologia

Comparativa de les entitats amb dificultats en la contractació, per sectors inclosos en l'enquesta al col·lectiu ocupador

▶ 43,8% d'empreses han tingut dificultats en la contractació

El percentatge de les empreses/organitzacions que contracten persones graduades en Psicologia que reporten dificultats en la contractació és relativament baix si el comparem amb la resta de sectors de l'enquesta

Dificultats en la contractació: motius

Dificultats per contractar els perfils adequats en Psicologia

Resposta	n	Percentatge
Manca de persones titulades amb les competències necessàries per al lloc de treball	22	73
Manca de persones titulades en aquest àmbit	8	27
No acceptació de la tipologia de jornada laboral	8	27
No acceptació del salari	7	23
Sense disponibilitat de mobilitat geogràfica	4	13
No acceptació de la tipologia de contracte	4	13
Altres motius	4	13
Recursos limitats per donar a conèixer adequadament les ofertes de treball	3	10

- ▶ El motiu principal de les dificultats en la contractació és la manca de persones amb les competències necessàries
- ▶ Destaquen les competències relacionades amb el sector Clínic: **Salut mental i formació en psicologia clínica**

Competències amb més marge de millora

Competències que haurien de millorar les persones graduades en Psicologia

Competència	n	Percentatge
Bones habilitats comunicatives/interpersonals (empatia, escolta activa, assertivitat, treball en equip i gestió d'equips, visió estratègica i alta capacitat de presa de decisions).	44	68,8
Detecció de les necessitats de les persones i avaluació d'aquestes necessitats.	34	53,1
Intervenció amb les persones en diferents àrees (clínica, educativa, laboral, jurídica...).	23	35,9
Pensament autocrític i capacitat d'introspecció i grau òptim d'autoconeixement.	20	31,2
Integració dels avenços de la psicologia a la pràctica professional i capacitat de mantenir-se actualitzat.	19	29,7
Interès i/o motivació envers el comportament humà en general	19	29,7
Capacitat d'analitzar i interpretar dades quantitatives i qualitatives en diferents àrees d'intervenció.	17	26,6
Pràctica professional basada en fonaments científics.	16	25,0
Capacitat d'integrar de forma extensible les perspectives múltiples existents de la recerca en psicologia a la pràctica professional.	14	21,9
Actuació de forma ètica seguint el codi deontològic de la professió de psicòleg/òloga.	9	14,1
Lectura crítica de la bibliografia científica.	5	7,8

► **Habilitats comunicatives/interpersonals, detecció de necessitats i intervenció amb les persones** són les competències que més haurien de millorar les persones graduades recentment

► **7,2 satisfacció** Els ocupadors estan satisfets amb les competències de les persones graduades recentment en Psicologia

Competències més treballades durant el període de pràctiques

Competències més treballades en el període de pràctiques

Competència	n	Percentatge
Detecció de les necessitats de les persones i avaluació d'aquestes necessitats.	53	74,6
Bones habilitats comunicatives/interpersonals (empatia, escolta activa, assertivitat, treball en equip i gestió d'equips, visió estratègica i alta capacitat de presa de decisions).	44	62,0
Intervenció amb les persones en diferents àrees (clínica, educativa, laboral, jurídica...).	32	45,1
Capacitat d'analitzar i interpretar dades quantitatives i qualitatives en diferents àrees d'intervenció.	26	36,6
Interès i/o motivació envers el comportament humà en general	25	35,2
Actuació de forma ètica seguint el codi deontològic de la professió de psicòleg/òloga.	20	28,2
Pràctica professional basada en fonaments científics.	19	26,8
Pensament autocrític i capacitat d'introspecció i grau òptim d'autoconeixement.	15	21,1
Integració dels avenços de la psicologia a la pràctica professional i capacitat de mantenir-se actualitzat.	13	18,3
Capacitat d'integrar de forma extensible les perspectives múltiples existents de la recerca en psicologia a la pràctica professional.	13	18,3
Lectura crítica de la bibliografia científica.	7	9,9
Altres	1	1,4

- ▶ Les **tres competències** que més s'han posat en pràctica durant el període de pràctiques coincideixen amb aquelles que, segons el col·lectiu ocupador, més marge de millora tenen les persones graduades recentment
- ▶ **Analitzar i interpretar dades quantitatives i qualitatives i l'interès i/o motivació envers el comportament humà en general** són les capacitats que destaquen

Prospectiva

Competències/capacitats que adquiriran més importància en Psicologia (paraules clau més freqüents)

- ▶ Les competències que adquiriran més importància:
**Habilitats interpersonals (+ freqüent),
Noves tecnologies,
Psicoteràpia,
Adaptació al canvi i
Competències de recerca**

Destaca la incidència de la COVID-19 en les projeccions de la professió que fan les empreses

Resum de resultats / Conclusions

- > Els estudis de grau en Psicologia representen una part molt important del SUC pel que fa a volum d'estudiants: gairebé el 8% d'estudiants de nou accés provenen d'aquestes titulacions.
- > Satisfacció més baixa amb la possibilitat d'aplicar els coneixements adquirits durant la titulació en el període de pràctiques -> possible dissonància entre la formació universitària i les responsabilitats de l'alumnat durant l'estada?
- > Les persones graduades en Psicologia tendeixen a ocupar llocs de treball de menys qualitat que la persona graduada "típica" del sistema universitari català.
- > Els Ocupadors tendeixen a tenir menys dificultats en la contractació.
- > La qualitat de la inserció varia dependent de l'àmbit de la Psicologia: **destaquen les condicions relativament més favorables d'aquelles persones que treballen en l'àmbit organitzatiu.**
- > Les competències que més s'haurien de millorar són:
 - Les habilitats comunicatives i interpersonal
 - La detecció i avaluació de les necessitats de les persones
 - La intervenció amb les persones en diferents àrees (clínica, educativa, laboral, jurídica, etc.)
- > Les competències que més troben a faltar els ocupadors són aquelles que més fomenten durant el període de pràctiques -> les pràctiques externes complementen adequadament la formació acadèmica

} Possible sobreoferta?

Moltes gràcies!

Per a qualsevol pregunta o suggeriment:

coneixement@aqu.cat

#OcupaPsicologia